

Güveniyor musun?

Bir zamanlar cihanı sarsan büyük bir seferberlik ilan edilmişti. Memleketin dört bir yanında davullar çalınıyor, sancaklar dalgalanıyor, askerler saf saf diziliyordu. Her taburda yiğitler omuz omuza durmuş, gözlerindeki kararlılıkla savaşa hazırlanıyordu.

İşte o taburlardan birinde, yan yana duran iki nefer vardı:

Biri, yüzünde vakar, bakışında emniyet taşıyan; tecrübeli, vazifesine sadık ve padişahına güvenen bir yiğit...

Diğeri ise bakışlarında dağınıklık, duruşunda tembellik olan; acemi, nefesine düşkün ve gafletle yoğrulmuş bir nefer...

Görevine bağlı, vazifesini seven asker, talim ve eğitime titizlikle devam ederdi. Çünkü o, görevini bir yük değil, bir şeref bilirdi. Silahını parlatırken gözleri ışıldar, sancağa bakarken göğsü kabarırdı. Saflara katıldığında adımları taş gibi sağlam, yüreği dağlar gibi sarsılmazdı.

Gece nöbette yıldızlara bakarken bile gönlünde tek bir düşünce yankılanırdı: “Ben buradayım. Benim vazifem beklemektir. Benim vazifem emre hazır olmaktır. Benim vazifem, padişahıma itimadıyla yaşamak, onun uğrunda ölmekten çekinmemektir.”

Erzakını hiç dert etmezdi. Zira iyi bilirdi ki onu doyurmak, sırtına elbise giydirmek, hasta olsa tedavi etmek; hattâ ihtiyaç duyduğunda lokmayı ağzına kadar koymak, padişahının vazifesiydi. Onun asli görevi ise yalnızca talim ve cihattı; nefesini, gücünü, ömrünü o kutsal vazifeye adanmak...

Yeri geldiğinde kazan kaynatır, karavanayı temizlerdi. Ama gönlünde asla “Ben nafakam için çalışıyorum” demezdi. Bilakis, başını kaldırır ve içinden şöyle geçirirdi:

“Ben, ekmek için değil; padişahımın nizamı için hizmet ediyorum. Çektiğim bu yük, sıradan bir iş değil; devletimin angaryasıdır. Benim şerefim, vazifemdir!”

Her damla terini bir ibadet gibi görürdü. Çünkü onun nazarında çalışmak; geçinmek için değil, padişahının ordusunda sebatkâr bir nefer olduğunu haykırmaktı.

Ama öteki nefer... O bambaşkaydı. Gaflet bulutları gözlerini örtmüş, kalbini karartmıştı. Talim meydanını görünce içi sıkılır, harp hazırlığını görünce dudak bükerti.

“Devletin işi beni ilgilendirmez” der, omuz silkeler, sanki padişahın ordusunda değil de kendi keyif âleminde yaşıyormuş gibi davranırdı.

Onun bütün kaygısı midesiydi. Daima geçimini dert eder onunla meşgul olurdu. Asker ocağının disiplinli saflarını bırakıp çarşının gürültüsüne koşar, pazar yerlerinin kalabalığında

oyalanırdı. Taburunu, arkadaşlarını, vazifesini terk eder; dükkân vitrinlerine göz dikerdi.

O, eline verilen silahı bir yük, vazifeyi bir külfet görürdü. Nazarı, şerefli vazifeye değil; bir parça ekmeğe, birkaç lokma nimete kilitlenmişti. Oysa omuzlarında bir askerin vakarını taşımali ve sultanına itimat etmeliydi. Fakat o, yüce bir nefer olacağına, bir pazarcı gibi rızık peşinde koşuyordu. Kimi zaman taburdan kaçıp ayakkabı boyuyor, kimi zaman bir inşaatta amele gibi çalışıyor, kimi zaman bir lokantada yerleri paspaslıyor, kimi zaman at bakıcılığı yapıyor, kimi zamanda pazarda elma satmaya çalışıyordu.

Bir parmak bal için koca bir hazineyi feda eden çocuk misali, birkaç lokmalık zevkin ardına düşüyor; gerisinde padişahının ordusunu, arkadaşlarının safını, kendi şerefini bırakıyordu.

Bedeninde asker elbisesi, elinde devletin silahı olsa da; kalbi ve fikri çarşıda kaybolmuş bir tüccar gibiydi.

Bir gün görevine bağlı asker, sabrını zorlayan bir sesle ona döndü. Sözleri bir kılıç gibi keskin, ama bir o kadar da şefkatliydi: “Birader! Asıl vazifen talimdir, muharebedir. Biz buraya bunun için getirildik. Padişahımıza güven; o seni aç bırakmaz. Hem sen acizsin, fakirsin; kendi başına nerede rızık bulabilirsin?

Hem şimdi cihad vaktidir; taburdan ayrılmak ceza getirir. İki vazife vardır: Biri padişahın vazifesidir ki seni beslemektir. Bazen biz onun için angarya çekeriz. Diğer bizim vazifemizdir ki talim ve cihattır. Padişah bize kolaylık verir. Eğer bunları terk edersen hem cezaya uğrarsın hem de açlıktan perişan olursun!”

Bu sözler gök gürültüsü gibi yankılandı. Lakin nefisperver asker, kulağını kapamış gibiydi. Dudaklarında mağrur bir tebessüm, kalbinde sarhoş bir kayıtsızlık vardı.

Çarşayı, mideyi, geçici zevkleri tercih etti. Hâlbuki vazifesi belliydi. Vazifesi kutsaldı. Ama o, şerefli bir nefer olmaksan bir tüccar olmayı seçti.

Bir gün, çarşı pazar arasında rızık endişesiyle ayakkabı boyacılığı yapıyordu. Kulağına gelen asker çizmelerinin sesi yüreğinde yankılandı. Askeri inzibatlar; taburunu terk etmiş, talimini bırakmış, vazifesini unutmuş bu gafil askeri hemen yakaladılar. Ve sonunda tutuklu bir şekilde askeri mahkemenin huzuruna çıkarıldı.

Mahkeme meydanı sessizdi. Subaylar sert bakışlarla sıralanmıştı. Ortada padişahın adaletini temsil eden yüksek kürsüde komutan tok bir sesle suçlarını okumaya başladı:

Ey nefer! Dinle ve titre: Talimden kaçtın, Harp hazırlığını terk ettin! Taburunu bırakıp çarşı pazara daldın! Asker elbisesini kirlettin! Padişahın nizamını hafife aldın! Ve en ağır suç: Padişahını ittiham ettin, onun seni doyuracağına güvenmedin! Onun merhametini, şefkatini, kudretini inkâr edercesine şüphe ettin!”

Her cümle, sanki gökten inen bir yıldırım gibi salona çarpıyordu. Suçlar bir bir okundukça dizlerinin bağı çözüldü.

Başını kaldırıp mahkeme salonuna baktığında, göz göze geldiği herkesin bakışında kendi ayıbını gördü. Subayların sert bakışları, arkadaşlarının hüznünlü duruşları onu delik deşik ediyordu.

Gözlerinden yaşlar süzüldü, elleri titredi. Öyle bir pişmanlık kapladı ki yüreğinde tek bir niyaz vardı: “Keşke zamanı geri alabilseydim... Keşke vazifemi bırakmasaydım... Keşke padişahıma sadık bir nefer olsaydım...” Ama artık iş işten geçmişti. Üzerine ihanetin mührü vuruldu.

Şimdi bu hikâyenin dürbünüyle hakikate bakalım.

O geniş harp meydanı işte bu fani dünya hayatıdır. Dalgalı, çalkantılı ve gürültülü. Kimine bir oyun ve eğlence, kimine sabırla, kimine de şükürle bir imtihan. Her köşesinde çatışmaların sürdüğü bu meydan, insanın kalbini ve aklını sınavan büyük bir harp sahrasıdır.

O taburlar, insanlığın cemiyetleridir. Milletler, topluluklar ve ümmetler. Her bir tabur farklı sancak taşır ama hepsi aynı padişahın ordusunda imtihan için sıralanır.

Ve o iki asker; Biri farzlarını bilen, günahlardan sakınan, nefsi ve şeytanıyla mücadele eden takva sahibi mümindir. Yüreği imanla dolar, vazifesini şeref bilir, padişahına güvenerek safını korur.

Diğeri ise rızık veren Allah’a güvenmeyip, geçim derdinin girdabında boğulan, ibadetini terk eden bedbaht insandır.

O talim başta namaz olmak üzere ibadetlerdir. Namaz ki, insanın en büyük vazifesidir. Kalbini ve ruhunu Allah’a bağlayan en büyük bağıdır. Rızık kaygısıyla namazı terk eden insan; talim ve nöbetini bırakıp, halkın kapısında el açan bir asker gibidir.

O harp ise nefis, cin ve ins şeytanlarına karşı yapılan mücadeledir. Öyle bir harp ki, kılıçla değil sabırla; mermiyle değil dua ile, zırh ile değil takva ile kazanılır. Her gün, her nefes bir cephe ve her mümin bu harbin içindedir. Bu harp kalbin en derininde, aklın en karanlık köşesinde, ruhun en gizli cephesinde sürer. Bir bakışın, bir sözün, bir lokman bile ya zaferdir ya mağlubiyet. Bu harpte düşman gizlidir, ama daima pusudadır.

Okları vesvesedir, kılıcı şehvettir, tuzağı gaflettir. Lâkin mü’minin silahı da gizlidir: sabrı kalkanı, duası mermisi, takvası zırhıdır. Onun en büyük kalesi secde, en büyük sığınağı Rabbine ilticadır. Evet, bu öyle bir harp ki; her insan doğduğu andan ölünceye kadar içindedir. Ve zaferi de mağlubiyeti de ebedîdir.

Ve unutma! İki vazife vardır: Biri, hayatı verip beslemek ki bu Allah’ın vazifesidir.

Diğeri ise, hayatı verene kulluk etmektir. Ama biz vazifeleri ters yüz etmişiz: Allah’ın üzerine aldığı rızık işini kendimize dert edinmiş, bize ait olan kulluğu ise terk etmişiz. Yani Allah’ın vazifesiyle meşgulüz, ama kendi kulluk borcumuzdan gafiliz.

Hâlbuki; Hayatı kim vermiş, kim yapmış ise; rızıkla o hayatı besleyen, devam ettiren de yine odur. Ondan başkası olamaz.

Delil mi istersin? Bak: “En zayıf ve şuurdan uzak mahlûk en güzel rızık bulur; meyve kurtları, balıklar gibi.” En âciz ve nazik varlık en temiz rızka kavuşur; çocuklar ve yavrular gibi.

Demek ki helal rızkın kapısı, kuvvetle değil; acizlik ve fakirlik anahtarıyla açılır. Balıklarla tilkileri, yavrularla canavarları kıyas et: Görürsün ki rızık, güçlü pençelerin değil; acz içinde uzanan ellerin nasibidir.

O hâlde Rezzâk olan, hiçbir mahlûku aç bırakmayan Allah’a karşı “beni aç bırakır” zannıyla ibadeti terk etmek; en büyük bir hürmetsizliktir, akılsızlıktır.

Hâlbuki namazını kıldıktan sonra Rabbimizin rahmet sofralarından nasibini aramak, kimseye yük olmamak için çalışmak; işte bu hem mertliktir hem de ibadettir.

İnsan, aslında ibadet için yaratıldığını kendi fitratıyla da haykırır. Kuşun kanadına bakan, onun uçmak için yaratıldığını anlar. Balığın yüzgecine bakan, yüzmek için yaratıldığını görür. Aslanın pençesine bakan, parçalamak için yaratıldığını bilir. Kavunun letafetini tadan, yenmek için yaratıldığını fark eder. Evet, her varlık fitratındaki cihazlarla vazifesini haykırır.

Öyleyse insan da biraz kendine baksa; kalbindeki sonsuz arzulara, aklındaki nihayetsiz sorulara, ruhundaki ebediyet iştihakına nazar etse aczini, fakrını, zaafını hissedecek ve anlayacaktır ki: yaratılışı, bunları Kadîr-i Rahîm’in dergâhına arz etmek içindir.

Çünkü insan, kudretiyle değil acziyle büyüktür; malı ile değil fakrı ile zengindir, başına koyduğu taş, secdede yere değen alnıdır. Onun aczi, her hâliyle kudret sahibini arar; fakrı, her nefeste Rahmân’ın rahmetine muhtaç olduğunu söyler.

Eğer insan, dünya hayatını asıl gaye yapsa, bir serçe kuşunun bile gerisinde kalır. Zevk ve lezzet vadisinde o küçücük kuş ondan bin adım öndedir. Fakat ahireti hedef kılar, şu fani ömrü ebedî yurda hazırlık vesilesi yaparsa; işte o zaman bütün varlıkların kumandanı, Arş-ı Azîm’in huzurunda Rabbinin en nazlı, en değerli kulu olarak yükselir.

İşte önünde iki yol var! Biri: zillet ve dilencilik yolu, Sonu perişanlık ve kayıptır. Diğeri kulluk ve saadet yolu, Sonu izzet, huzur ve ebedî mutluluktur. Biri fanilik yolu, sonu hüsrân ve yokluktur. Diğeri beka yolu, ebedi bir hayat, sonsuz bir saadettir. Biri şeytanın yolu, sonu pişmanlık ve azaptır. Diğeri Rahman’ın yolu, sonu rahmet ve kurtuluştur.

Seçimini yap! Çünkü hangi yolu tutarsan, adımların seni oraya götürecektir.